

Iktatószám	Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás
	Szerző		T 92
	Cím	Báró Bánffy Dezső. 1843-1911.	Hely Bánffy Dezső
	Forrás:	Pesti napló	Idő " 1911.
	Bp.	1911 6/24.	Helyszám
	(Hely)	(Idő)	(Köt. v. füz.)

Báró Bánffy Dezső.

— 1843—1911. —

Budapest, május 23.

Báró Bánffy Dezső ma éjjel két óra husz perckor meghalt. Hatvannyolcadik életében az aggkor betegsége, érlemeszedés ölte meg a szellemileg erőszen az utolsó időkig fiatal államférfiut. Pár hónap óta gyötörte őt ez a kérlelhetetlen betegség, amely ma végzett vele.

Bánffy halálának a hira egyáltalán nem váratlanul érkezik. A nagy államférfiunak hosszas halalos betegsége már hozzászoktatta az ország közvéleményét ahoz a gondolathoz, hogy el kell őt veszítenünk és február végén voltak napok, amikor a napnak és az éjszakának szinte minden órájában szorongó félelemmel vártuk Bánffy Dezső halálát. Az orvosi tudománynak és övéi önfeláldozó gondozásának sikerült azóta majdnem egy évnegyeddal meghosszabbítani a nagybetegnek életét. De életének ezek az utolsó hónapjai sajnos már alig mentek életszámba.

Közp. nyomt. XX. cs. 81. sz.

Ha nem is érkezik váratlanul, azért csak a legmélyebb megilletődéssel lehet Bánffy Dezső halálát hírül adni. Nem a ravatal melletti póz beszél belőlünk, amikor a halott Bánffyban a legujabb Magyarország egyik nagy, feltétlenül történelmi jelentőségű államférfiut siratjuk. Ennek a férfiunak szokatlanul érdekes élete aranyfejezet lesz annak az országnak a történetében, amelyért élt és dolgozott azon a gazdag pályán, amelyet mint fiatal vármegyei tisztviselő kezdett meg és mint zászlósúr végzett be.

Négy esztendeig volt Magyarország miniszterelnöke Bánffy Dezső. Időtartamra rövid, belső tartalomban dus és jelentős négy esztendő volt ez. Ami még Wekerlének se sikerült, Bánffy azt a fiatal Herakles erejével cselekedte meg. Tető alá hozta az egyházpolitikai reformokat, a szabadelvű párt kormányzásának egyetlen nagy igazi szabadelvű alkotását. Vele és alatta kapott utójárja erőre ez a párt. Pár esztendő alatt többet tett az ország magyarságáért, mint előtte évtizedekig tettek, nem szólva arról, hogy ő, akinek erdélyi származását ellenségei, mint a

szük látókörűség ballasztját szokták szemére vetni, volt az egyetlen magyar diplomata miniszterelnök. A milleniumi kiállítás és Vilmos császárnak budai látogatásával Bánffy Magyarországot a külpolitikában is önjogu és öncélú államok sorába emelte.

Amikor a klerikalizmus kiemelte a miniszterelnöki székből, mint ellenzéki vezérférfi küzdött két nagy ideáért, amely az ő szemében egy volt, az egységes magyar nemzeti államért és a demokráciáért. A hatvanon felüli magyar ur öreg korára, amely gazdag és termékeny volt, mint Gladstone, csodálatos renesszánszt élt meg; az általános választói jog legelső küzdő katonája lett.

Nemcsak a politikában, de ami az ő osztályabelieknél páratlan, az életben, a társadalmi életben is igazán demokrata volt. De minden összehasonlító mérlegelést és latogatást mellőzve, kötelességünknek tartjuk, hogy ebbe a nekrológba, amely az egész és részekre amugy sem darabolható Bánffy Dezsőnek szól, külön borostyánlevelet illesztünk be az ő társadalmi liberalizmusa számára. Mert Bánffyban az emberben, bizonyára ez érte a legtöbbet. Nem

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

Forrás:

mintha alábecsülni akarnók az ő politikai liberalizmusát. Teljes és tökéletes volt az is. De a politikai liberalizmusról mi is, akik valljuk, tudjuk, hogy az csak egy iskola, jobb esetben egy doktrína. Az iskolába be lehet iratkozni, a doktrínát meg lehet tanulni az olyan embernek is, aki belülről másképen érez, de aki így, ilyen uton vél politikailag emelkedhetni. Ámde ezt a liberalizmust megőrizni és ragyogtatni másutt is, a magánéletben, a kaszinóban, az emberekkel való érintkezésben, ezt csak az tudja, akinél a szabadelvűség nem egy eltanult elmélet, de akinél az az erekben folyó meleg vér. Ilyen ember volt Bánffy Dezső is. Erdélyi mágnás létére polgári klubokba és kaszinókba járt. Barátaikat, házához járó vendégeit szinte kizárólag a városi polgárság köréből válogatta meg. Abban az osztályban, ahonnan ő származott, talán ő volt az egyedüli ilyen férfiú, aki ezt megtette, ámbár hogy neve, vagyona, rangja és minden őt is azok felé az exkluzív körök és társaságok felé terelhették volna, ahová a többi magyar szabadelvű politikus huz.

Ennek a kitünő polgárnak magán- és társadalmi élete klasszikus összhangban állott az ő történelmi jelentőségű politikai pályájával. Ez a pálya személyileg megszakadhatott, megtörhetett, egy ravatal előtt megakadhatott, de csak személyileg. Azok az eszmék, amiket pályáján fölvetett, drága örökségként maradnak a magyar társadalomra. A bánaton és gyászon túl is büszkék vagyunk arra, hogy ezt a politikai örökséget a mi lapunkban testálta a nemzetre Bánffy. A „Pesti Napló“ vezércikk rovatában, ahonnan már nem egy történelmi cikk szólt az országhoz, sőt a koronához is, jelentek meg a Bánffy Dezső politikai dolgozatai. Legutóbb is még nagybeteg a

v. füz.)

bankról és a horvát kérdéstről a mi lapunk utján szólott az országhoz, amely legönzettelenebb vezérét, leghivebb fiát, legjobb polgárát siratja Bánffy ravatalának zsámolyán.